

‘Bodemdeskundige nu en in de toekomst’

Kennis-netwerkdag bodem, 11 november 2025

Annemieke van Es, teammanager gemeente Hengelo

Nieuwe bodemkracht voor Twente

- **VNG-pilot uitvoeringskracht en arbeidsmarktkrapte**
  - Op zoek naar goede ideeën en innovatieve oplossingen die bijdragen aan instroom, efficiënte processen, leiderschap en behoud van arbeidskrachten
- **Nieuwe bodemkracht voor Twente**
  - Learning community Bodem gericht op concrete regionale opgave: 'vitale bodem'
  - Learning community HR gericht op het behoud en aantrekken van nieuwe arbeidskrachten

Learning community HR

- Twente brede bijeenkomsten Bodem en HR
- LC HR aansluitend op LC Bodem
- 10 wekelijkse werksessies
- Deelnemers:
  - Bodemmedewerkers, teammanagers en HR-adviseurs/recruiters
  - Omgevingsdienst Twente en 3 gemeenten
  - Projectleider en facilitator van Saxion

Het vraagstuk

- Welk product leveren we als Twentse HR-collega's over 10 weken op, dat bijdraagt aan het inzicht in de benodigde **kennisontwikkeling** van bodemmedewerkers van de Twentse gemeenten, dat bijdraagt aan de onderlinge **samenwerking** en waarbij **bodem op de kaart** wordt gezet bij de politiek, interne collega's en nieuw aan te trekken medewerkers?

Hoe ziet het
werkveld bodem
er over 10 jaar
uit?

- Visie op maatschappelijke ontwikkelingen

vertrouwen in de overheid

digitale revolutie

strijd om ruimte

- Impact op het werkveld bodem in 2035:

- Gebruik van ruimte boven en onder de grond steeds complexer
- Noodzaak om regie te nemen, bodem en water sturend
- De vitale bodem is een verbindend thema
- Het omvat de hele keten van strategen tot toezichthouders
- We hebben ambassadeurs nodig

The background of the slide features a series of thin, curved, concentric lines in a light gray color, creating a sense of motion or a circular path. These lines are more prominent on the left side and fade towards the right.

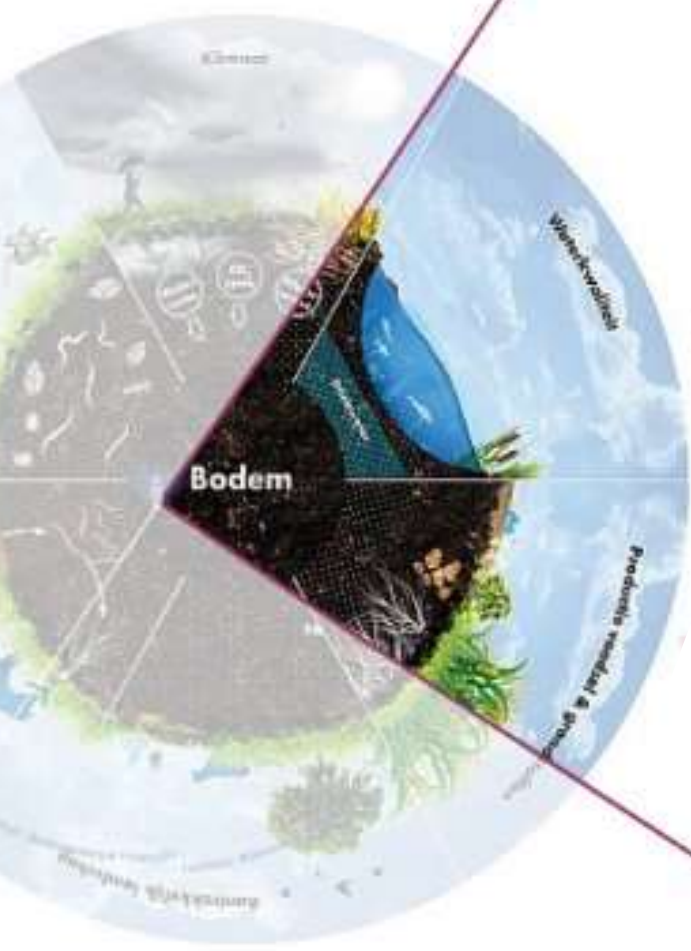
Hoe brengen we grote opgaven naar de praktijk?

- Wat merkt onze inwoner hiervan?
- Hoe zorgen we ervoor dat grote strategische opgaven landen?
  - In ons beleid?
  - In onze concrete plannen?
  - In de daadwerkelijke uitvoering?
- En als we dat al weten... met welk personeel gaan we dit realiseren?
  - Ieder voor zich?
  - Of wij samen in Twente?

Van Raad
Naar Raad

Naar Straat
Van Straat

Strategische
visie

Waarvoor?
Strategisch

Beleids/
Tactisch niveau

Hoe?
Beleids

Wat, waarmee en wanneer?
Advies

Uitvoering

Doen!
Uitvoering - Vergunningverlening - Toetsing

Uitvoering

Klopt het in
de praktijk?

Wie hebben we nodig?

Hoe begrijpen we elkaar goed?

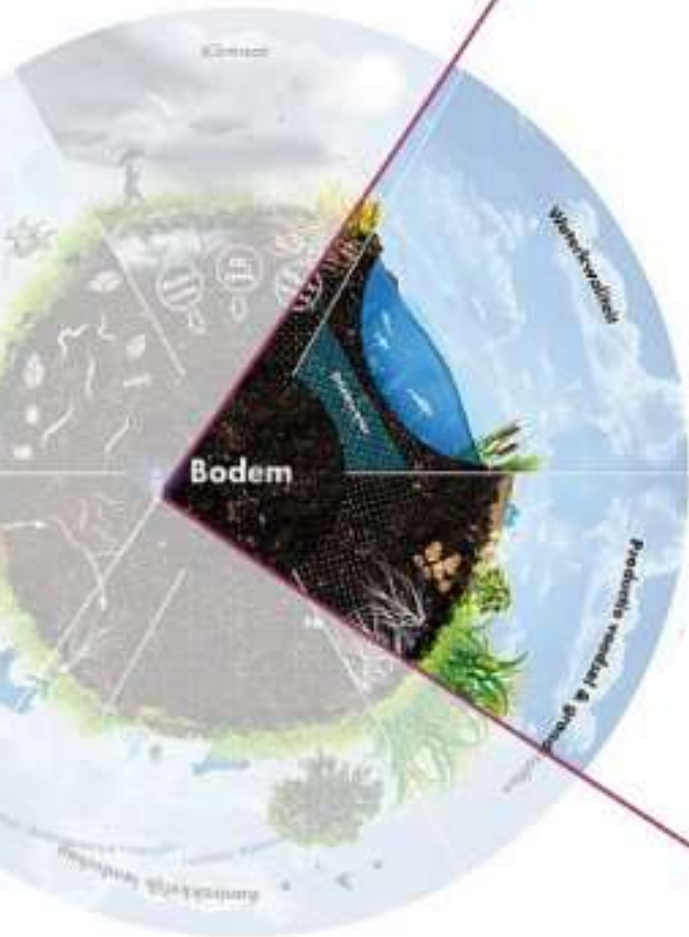
- **Doel: verhelderen wat ons gedeelde beeld is van toekomstige medewerkers in het werkveld**
- **Persona's voor iedere rol in de lijn 'Van Raad naar Straat'**
  - Verschillend gebruik van functienamen en begrippen
  - Verschillende organisaties met verschillend takenpakket
  - Fictieve, gedetailleerde profielen
  - De werkdag van...
- **Beschrijving van rollen, taken en werkzaamheden**
- **Aangevuld met competentieprofielen (TMA)**

**Van Raad
Naar Raad**

**Naar Straat
Van Straat**

**Strategische
visie**

**Beleids/
Tactisch niveau**

Uitvoering

Uitvoering

Waartoe?
Strategisch

Hoe?
Beleids

Wat, waarmee en wanneer?
Advies

Doen!
Uitvoering - Vergunningverlening - Toetsing

Klopt het in
de praktijk?

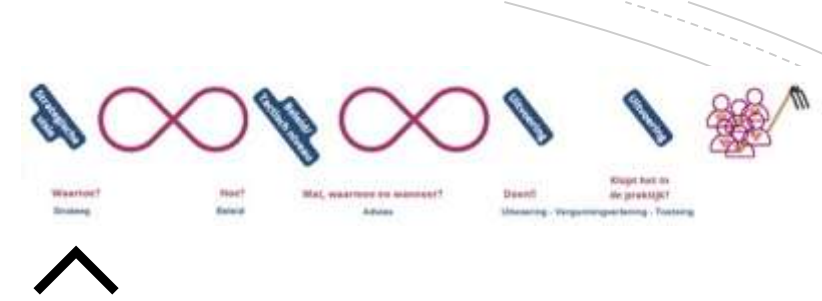
**Samira
Strategie**

**Bert
Beleids**

**Amir
Advies**

**Vera
Vergunning**

**Tess
Toezicht**

Samira Strategie

Functie: Strategisch adviseur op het gebied van bodem en ruimtelijke ontwikkeling.

Belangrijkste aspecten van het werk:

1. **Vorbereiden en coördineren van bestuurlijke overleggen** – zoals met gedeputeerden, waterschappen en wethouders over de vitale bodem.
2. **Afstemmen van ambities tussen overheden** – werken aan gezamenlijke kaders en doelen met andere gemeenten, provincie en waterschap.
3. **Samenwerking binnen organisatie stimuleren** – betreft beleidscollega's zoals Bert en Cor om praktische haalbaarheid van strategieën te toetsen.
4. **Doorvertalen van strategie naar beleidsdocumenten** – zoals de omgevingsvisie.
5. **Kennis bijhouden en signaleren van trends** – volgt ontwikkelingen zoals de Nota Ruimte.

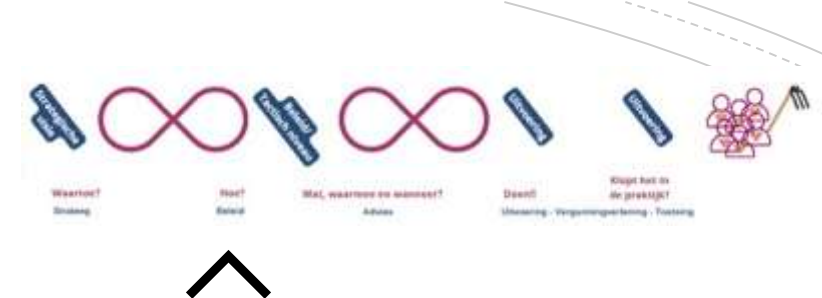

Bert Beleid

Functie: Beleidsmedewerker met focus op bodem en ruimtelijke initiatieven.

Belangrijkste aspecten van het werk:

1. **Inbrengen van bodemthema's bij gebiedsontwikkelingen** – o.a. bij omgevingstafels en participatiebijeenkomsten.
2. **Verbinding leggen met andere domeinen** – zoals waterberging, groenbeheer, en landbouw.
3. **Beleidsafstemming intern en extern** – organiseert overleggen met strategen en adviseurs, en stemt af met regiogemeenten.
4. **Verzamelen van inhoudelijke input voor bestuurlijke lobby** – o.a. gebruik van data en kaartmateriaal.
5. **Bijdragen aan beleidsverankering in de omgevingsvisie** – concretiseert principes als 'water en bodem sturend'.

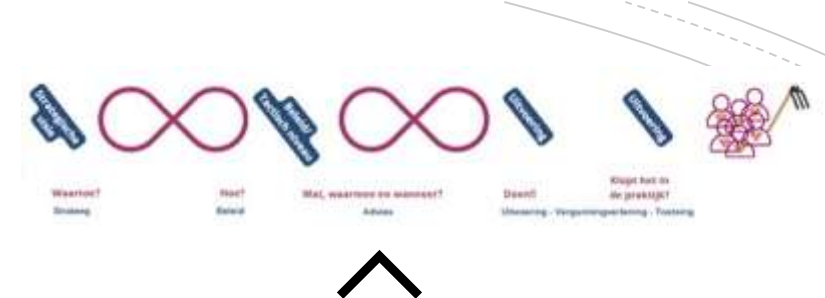

Amir Advies

Functie: Bodemadviseur, gericht op praktische toepassing en ondersteuning van projecten.

Belangrijkste aspecten van het werk:

1. **Uitbrengen van bodemadviezen bij ruimtelijke ontwikkelingen** – zoals bij MFA-locaties of onderhoudswerkzaamheden.
2. **Begeleiden en beoordelen van bodemonderzoeken** – van chemisch en civiel tot advies over vitale bodem.
3. **Advisering bij omgevingsvergunningen en planvorming** – o.a. bodeminformatie bij transformaties van erven.
4. **Samenwerking met andere disciplines** – zoals groen, civiel, wegen en riool.
5. **Beheren en bijhouden van het bodeminformatiesysteem** – zorgt dat data actueel blijft.

Vera Vergunning

Functie: Vergunningverlener, gericht op toetsing en actualisatie van bodemgegevens.

Belangrijkste aspecten van het werk:

1. Toetsen van bodemonderzoeken – met hulp van AI-ondersteunde checklists.
2. Signaleren van tekortkomingen in bodemonderzoek – m.b.t. fysische en biologische aspecten.
3. Adviseren van projectontwikkelaars – hoe aandacht voor natuur en bodemleven te verbeteren.
4. Input leveren aan beleid en regelgeving – o.a. bij de actualisatie van het omgevingsplan.
5. Beantwoorden van vragen van bewoners – vaak in samenwerking met Cor bij participatieavonden.

Tess Toezicht

Functie: Toezichthouder op bodemtoepassingen, saneringen en naleving.

Belangrijkste aspecten van het werk:

1. **Plannen en uitvoeren van toezicht** – op bodemactiviteiten zoals saneringen of graafwerkzaamheden.
2. **Behandelen van incidenten en calamiteiten** – zoals drugsdumpingen, inclusief evaluaties.
3. **Gebruik van digitale tools voor toezicht** – inzet van InspectAssist voor rapportage.
4. **Afstemmen met externe partners** – zoals veiligheidsregio's en uitvoerders.
5. **Signaleren van verbeterpunten in het toezichtproces** – draagt bij aan structurele verbeteringen.

Hoe verbinden
we nu aan
later?

- Hebben we met deze persona's alle rollen 'Van Raad naar Straat' gedekt?

binnen Twente

- Welke mogelijkheden biedt AI?

AI

Functie: Virtuele kennisbron en sparringpartner voor overheden, organisaties en burgers bij bodemgerelateerde uitdagingen, met focus op duurzaamheid, innovatie en strategische ondersteuning.

Belangrijkste aspecten van het werk:

- **Strategisch adviseren bij beleidsontwikkeling** – biedt scenario-analyses, toekomstverkenningen en datagedreven adviezen voor duurzame bodem- en omgevingsvraagstukken.
- **Analyseren en interpreteren van grote hoeveelheden data** – legt verbanden tussen bodemkwaliteit, klimaat, biodiversiteit en ruimtelijke ordening op basis van actuele datasets en modellen.
- **Ontwikkelen van datavisualisaties en toegankelijke uitleg** – vertaalt complexe inzichten in begrijpelijke tekst, infographics en dashboards voor beleidsmakers, inwoners en ondernemers.
- **Integreren van technologische innovaties** – werkt met digitale tweelingen, AI-modellen en sensortechnologieën voor slimme monitoring en besluitvorming.
- **Samenwerken met diverse belanghebbenden** – betreft beleidsmakers, ecologen, data-analisten en gemeenschappen bij kennisdeling, beleidsondersteuning en gezamenlijke oplossingen.

Hoe gaan we verder?

- Aandacht voor strategische personeelsplanning
- Hoe blijven we hierin samenwerken binnen de regio?
  - Wie zijn onze bodemmedewerkers nu?
  - Hoe ontwikkelt ons personeelsbestand zich? (Uitstroom door vergrijzing?)
  - Wat gebeurt er op de arbeidsmarkt? (Instroom van schoolverlaters?)
  - Hoe voeren we regie tussen de huidige en toekomstige situatie?
  - Moet iedere organisatie 'voor zich' werven of kunnen we gebruik maken van elkaars rollen?

Vitale bodem,
vitale banen!

- Urgentiebesef
- Bodemkracht: van idee naar uitvoeren

Illustratie: Gertjan Kleijne

Bedankt voor jullie aandacht!

Stelling:

Door meer samen-/netwerken vermindert mijn eigen kennis

Stelling:

Mijn werk wordt de komende jaren leuker!